

خالکوبی یا (تاتوهای زینتی tattoos decorative) به عمل ایجاد نقوش دائمی با ماندگاری طولانی بر روی پوست گفته میشود.

این عمل پدیده‌های جهانگیر است. حتی در بین نقوشی که در نقاط گوناگون جهان انجام میشود، شباهت‌هایی نیز مشاهده شده‌است.

خالکوبی در ایران بیشتر نزد زنان، پهلوانان و افراد ولگرد و جاهل مرسوم بوده‌است ولی امروزه در بین جوانان اعم از دختر و پسر رایج شده است

که این عمل به زودی آن‌ها را دچار پشیمانی می‌کند.

خالکوبی در ایران به ادوار بسیار قدیم تاریخی باز میگردد. تندیس‌هایی در پازیریک و لرستان از دوره هخامنشیان یافت شده‌است که نشان خالکوبی بر بدنشان بوده‌است. مولود در مثنوی معنوی، در ضمن داستان پهلوان قزوینی (شیر بی یال و دم) به عمل خالکوبی با عنوان کبودی زدن اشاره میکند.

شیوه خالکوبی، از زمان‌های گذشته با اندک تفاوت در همه جا تقریباً یکسان بوده و ابتدا نقش را با سوزنی بر پوست حک میکردند تا اندکی خون بیاید. سپس ماده رنگی را بر این زخم قرار میدادند تا به تدریج جذب پوست شود. ماده رنگی میتواند شامل نیل، سرمه، دوده چراغ، آب تره یا هر رنگ طبیعی ماندگار دیگر بصورت مایع یا جامد باشد، امروزه رنگهای تجارتي جای آن‌ها را گرفته است.

زنان معمولاً برای زیباتر شدن اقدام به خالکوبی می‌کردند. گاه نیز به دلایل خرافی همچون افزون شدن مهر شوهر، سپید بختی و یا دور کردن چشم بد این عمل را انجام میدادند. محل خالکوبی بستگی به دلیل خالکوبی داشته‌است. طرح بوته گل یا گنجشک در زیر گردن برای زیبایی به کار میرفته‌است. نقش سرو و یا بوته گل بر سینه و خال تکی بر چانه و یا میان دو ابرو، همگی از خالهای زیبا کننده بوده‌اند. خال محبت بر زبان نقش میشده‌است. گاه نیز از خالکوبی به عنوان یک روش درمانی برای گلودرد (خالکوبی بر گلو) یا ترس (خالکوبی بر آلت تناسلی) و یا باد فتق (خالکوبی زیر ناف) استفاده میشده‌است. پهلوانان و شبه پهلوانان، معمولاً خال را بر بازو یا سینه و به نقش شیر و اژدها میکشیدند.

آیا خالکوبی ایمن میباشد: این بستگی به تعریف ما از ایمنی برمیگردد چون دیدگاه‌ها در این زمینه بسیار متفاوت است. بعضی می‌گویند تاتوهای تجارتي و با استفاده از روش‌های بهداشتی ایمن بوده لیکن تاتوهای که توسط افراد غیر حرفه‌ای و یا زندانیان کوبیده میشود با خطر بالایی مواجه خواهد بود. سازمان غذا و داروی آمریکا معتقد است که رنگ‌های به کار رفته در جوهرهای خالکوبی از نظر تکنیکی غیرقانونی می‌باشد زیرا این رنگها مجوز استفاده در انسان را ندارند و به همین خاطر جای نگرانی وجود دارد. گفته شده که 50 نوع ماده آزرژی زا در رنگهای تاتو به کار رفته است اگر چه بر خلاف انتظار تعداد کمی از این واکنش‌ها را می‌بینیم. به عقیده متخصصین پوست عمده‌ترین مشکل بعد از تاتو ندامت و پشیمانی است که معمولاً به زودی و پس از تثبیت تاتو به سراغ افراد می‌آید و به همین خاطر متقاضی پاک کردن تاتو می‌شوند. اما از آنجایی که خالکوبی یک روش تهاجمی بوده و باعث سوراخ شدن پوست میگردد میتواند بالقوه خطرات زیادی را متوجه انسان کند از جمله هنوز یکی از راههای انتقال هپاتیت C خالکوبی میباشد.

برای پاک کردن تاتو از چه روش‌هایی استفاده می‌شود:

هر چه خالکوبی سطحی تر و قدیمی تر باشد، راحت تر پاک می‌شود. هر چه رنگ به کار رفته حرفه‌ای تر باشد، پاک کردن آن سخت تر است. برخی رنگ‌ها مثل سیاه، و آبی و قهوه‌ای بهتر از رنگ‌هایی مثل قرمز قابل پاک شدن با لیزر هستند.

روشهای متعددی برای برداشتن و پاک کردن خالکوبی وجود دارد، شامل: جراحی و بریدن ناحیه حاوی خالکوبی، الکتروکوتر، درم ابریژن مکانیکی (در این روش از یک وسیله جهت سایش پوست استفاده می‌شود)؛ سل ابریژن (از نمک برای تراشیدن پوست استفاده می‌شود)، سرمادرمانی (جراحی با سرما) یا کرایوتراپی، استفاده از اسیدهای شیمیایی و سرانجام لیزردرمانی شامل لیزرهای لایه بردار مثل اربیوم و CO₂ و لیزرهای غیر لایه بردار که امروزه به عنوان یک روش قابل قبول مورد توجه قرار گرفته است.

از میان روش‌های فوق برخی می‌توانند جا‌های بدی (اسکار) از خود به جا گذارند و نتیجه خوبی را از نظر زیبایی به همراه نداشته باشند. پزشکان متخصص پوست، بهترین روش را لیزر درمانی می‌دانند. بهترین لیزرها برای پاک کردن تاتو، لیزرهای کیوسوییچ (S-Q) است، زیرا تقریباً بدون ایجاد اسکار از طریق تکه تکه کردن قطعات رنگ موجود در پوست، سلول‌های ایمنی پوست را در بلعیدن و زدودن رنگ خالکوبی کمک می‌کنند. باید توجه کرد که معمولاً پاک شدن خالکوبی توسط لیزر نیاز به چند جلسه درمان دارد و بیمار باید صبر داشته باشد و به پزشک خود اعتماد کند.

نوشته شده توسط دکتر عباس زمانیان (متخصص پوست و مو)
جمعه ۱۸ شهریور ۱۳۹۰ ساعت ۱۳:۴۲ - آخرین به روز رسانی جمعه ۰۹ تیر ۱۳۹۱ ساعت ۰۹:۰۵
